

Raadsinformatiebrief

Datum	11 juli 2023
Onderwerp	Ruimtelijk Voorstel Brabant gezien vanuit de RNOB
Zaaknummer	Z22 – 247506
Documentnr.	UIT/23 – 560945

Inleiding

Deze raadsinformatiebrief is een brief vanuit de regio aan alle gemeenteraden en de algemeen besturen van de twee waterschappen in de regio. In deze informeren wij u, namens de samenwerkende overheden in RNOB – verband, over de voortgang van belangrijke ruimtelijke processen. Het betreft het ‘Ruimtelijk Voorstel Brabant’ (RV Brabant), het Brabants ‘Programma Landelijk Gebied’ (BPLG) en de manier waarop de 11 gemeenten en 2 waterschappen in onze regio daar mee om willen gaan.

Deze regionale brief sluit aan op de informatie die is verstrekt op de raadsdialoogavond van 6 juli jl. over Duurzame Verstedelijking (DV). Deze brief bevat geen specifiek Vughtse informatie.

Inhoudelijk

Samenvatting

Nederland, en dus ook onze gemeente, staat voor belangrijke uitdagingen als het gaat om de verdeling van ruimte over de vele ruimtevragers. Zoals daar zijn de woningbouw, klimaatmaatregelen, de landbouw, energie, natuur, etc. Als regio met 650.000 inwoners, meer dan 300.000 arbeidsplaatsen en met belangrijke landbouw- en waterstroomgebieden is de intentie om een krachtige, gezamenlijke boodschap af te geven aan provincie Noord-Brabant en Rijk. Hoe krachtiger die boodschap hoe krachtiger de regio een positie kan verwerven in die discussie over ruimte. De regio / RNOB wacht dus niet af, maar organiseert aan de voorkant commitment en een gezamenlijke lobbyboodschap: “We zetten ‘een stap naar voren’, we geven proactief een signaal af.”

Wat staat er te gebeuren?

Nederland staat voor grote en urgente opgaven in de leefomgeving: ten aanzien van woningbouw, landbouw en natuur, water en bodem, duurzame energie, de (circulaire) economie en het omgaan met klimaatverandering. De ruimte is schaars, de opgaven zijn groot en de context is uitdagend. Dit vraagt om het maken van keuzes. Het Rijk werkt daarom aan een nieuwe Nota Ruimte die eind 2024 gereed moet zijn. Het Rijk heeft de provincies gevraagd daarvoor bouwstenen aan te leveren in de vorm van Ruimtelijke Voorstellen. Die Ruimtelijke Voorstellen moeten een provinciale doorvertaling zijn van nationale doelen op het gebied van wonen, werken, natuur, landschap, klimaat, water en bodem etc. Deze processen vinden plaats onder grote tijdsdruk door de krappe deadlines vanuit het Rijk.

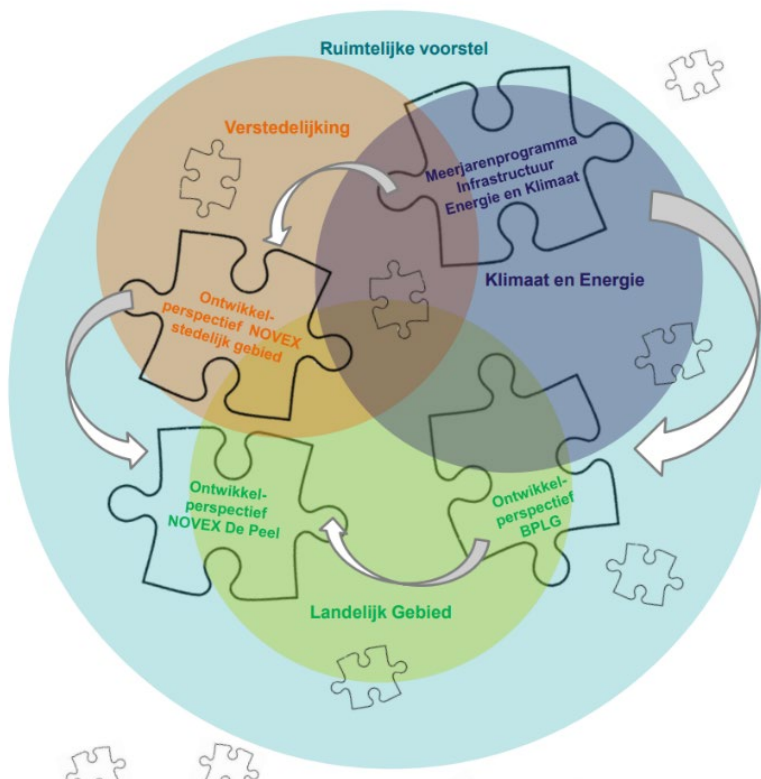
De Nota Ruimte is niet alleen van belang voor de ruimtelijke inrichting van Nederland en de provincie Noord-Brabant, de Nota Ruimte geeft ook belangrijke kaders voor de lokale omgevingsvisies. Wilt u hier meer over weten dan kunt u via bijgevoegde link o.a. een webinar hierover van donderdag 29 juni jl. terugkijken: [Nationale Omgevingsvisie \(NOVI\)](#).

Om invloed te kunnen hebben op de bouwsteen van de provincie Brabant, en daarmee dus ook op de Nota Ruimte van het Rijk, zijn de gemeenten en waterschappen in de regio Noordoost-Brabant gestart met een eigen bouwsteen onder de naam 'Ruimtelijk Voorstel RNOB' (RV RNOB). Ook dit proces vindt onder grote tijdsdruk plaats. Dit regionale Ruimtelijk Voorstel wordt gebruikt als input voor het Brabantse Ruimtelijk Voorstel. De bedoeling hiervan is dat er mét de regio wordt gesproken in plaats van óver de regio. In deze brief leest u de aanpak, hoe de raden worden betrokken en hoe al deze ontwikkelingen met elkaar samen hangen.

Hoe hangen de ruimtelijke ontwikkelingen met elkaar samen?

De provincie Noord Brabant stelt hun bouwsteen nu op onder de naam 'Ruimtelijk Voorstel Brabant' (RV Brabant). Zeker niet alleen vanwege die opdracht van het Rijk, maar ook omdat de opgaven in Brabant groot zijn en de omgevingskwaliteit onder druk staat. Half oktober 2023 moeten Gedeputeerde Staten die bouwsteen (RV Brabant) naar het Rijk sturen.

Het RV Brabant bestaat uit (1) het BPLG (2) Ontwikkelperspectief De Peel (vanuit Nationale Omgevingsvisie Extra (NOVEX)), (3) Ontwikkelperspectief op Duurzame Verstedelijking (vanuit NOVEX) en het Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur, Energie en Klimaat (PMIEK). Deze samenhang is inzichtelijk gemaakt in onderstaand figuur.

Het [Brabants Programma Landelijk Gebied \(BPLG\)](#) is de aanpak van de verandering in het landelijk gebied om o.a. de stikstof- en waterdoelen te halen en de natuur(kwaliteit) te herstellen.

Het [Ontwikkelperspectief NOVEX Stedelijk Brabant](#) is onder andere bedoeld voor het versnellen van de woningbouw en te zorgen voor de bereikbaarheid van die woningen.

Mocht u achtergrondinformatie willen, een aantal recente statenmededelingen geven een goed overzicht van de achtergrond en samenhang, de voortgang en de vervolgstappen van dit [BPLG](#), [Ruimtelijk Voorstel Brabant](#), [NOVEX Stedelijk Brabant](#) en NOVEX De Peel.

Met het oog op de urgentie van de ruimtelijke druk in Nederland vanuit de verschillende opgaven, heeft het Rijk een uitermate 'krap' proces ingericht. Het BPLG moest begin juli worden ingediend (de provincie koos ervoor om dat te doen in de vorm van een 65% versie, genaamd de 'Houtskoolschets' en een set 'no-regretmaatregelen'). Het RV Brabant wordt half oktober dit jaar ingediend door Gedeputeerde Staten. RNOB heeft een bestuurlijke reactie gegeven op deze 'Houtskoolschets' aan Gedeputeerde Staten. De essentie daarvan leest u ook terug in het [Memorandum 'Samen voor Noordoost Brabant'](#), die is gegeven aan de provinciaal formateur.

Wat is de regionale aanpak?

De provincie Noord-Brabant heeft de inbreng in het opstellen van het RV Brabant georganiseerd via regionale, ambtelijke werkateliers. Daarnaast wordt bestuurlijke inbreng geleverd voor het RV Brabant. Daarmee draagt de regio (en dus alle gemeenten en waterschappen) proactief bij aan een bouwsteen voor het RV Brabant en daarmee indirect ook aan een nieuwe Nota Ruimte van het Rijk. Om de inbreng vanuit de regio RNOB goed voor te bereiden is er geanticipeerd door het opstellen van een eigen bouwsteen. Zoals eerder gezegd, deze bouwsteen heet het 'Ruimtelijk Voorstel RNOB' en wordt op dit moment voorbereid binnen de regio. De planning is dat dit gereed is medio september 2023 en dat de RNOB deze namens de 11 gemeenten en 2 waterschappen, kan doen toekomen aan Gedeputeerde Staten.

De hoop is dat deze regionale aanpak leidt tot een interactief en iteratief proces met Rijk en provincie, op weg naar een nieuwe Nota Ruimte. Een Nota Ruimte waar ook deze regio op een goede manier is opgenomen en van waaruit de lokale en regionale ambities kunnen worden waargemaakt. Om die reden zijn de lokale (ontwerp-)omgevingsvisies, afhankelijk van de fase waarin deze visie zich per gemeente bevindt, een belangrijk onderdeel van het RV RNOB. Bijgevoegd schema in de bijlage geeft aan hoe deze aanpak eruit ziet.

Wat behelst het Ruimtelijk Voorstel RNOB?

Het RV RNOB bestaat uit:

1. **Wat regionaal al is afgesproken** (met ruimtelijke consequenties). Hierbij wordt gekeken of datgene dat sectoraal is afgesproken ook de 'toets van integraliteit kan doorstaan'. Daar waar dat beter kan (of moet) wordt dit opgenomen in een nog op te stellen 'Ruimtelijke Agenda voor de toekomst'. Daar wordt nu (nog) geen besluit over genomen. Dat komt later en dat krijgen alle raden/algemeen besturen via de colleges/DB voorgelegd voor besluitvorming, indien dit verder reikt dan de huidige afspraken;
2. **Wat nog niet is afgesproken** (met ruimtelijke consequenties). Dit wordt benoemd waarbij de mogelijke bandbreedte in ambitieniveau en in de wijze van aanpakken, wordt aangegeven (van 'ieder voor zich' tot vergaande samenwerking tussen gemeenten/waterschappen). Ook dat komt in de nog op te stellen 'Ruimtelijke Agenda voor de toekomst'. Ook hier worden nu (nog) geen inhoudelijke besluiten over genomen. Ook dat komt later en dat krijgen alle

raden/algemeen besturen via de colleges/DB voorgelegd voor besluitvorming, want het betreft hier immers nieuwe afspraken.

Kortom, het RV RNOB legt vast wat in de regio al met elkaar is afgesproken en is een agenda voor wat nog moet worden afgesproken en wat op enig moment aan u wordt voorgelegd ('Ruimtelijke Agenda voor de toekomst'). Het Ruimtelijk Voorstel kent overigens geen juridische status in relatie tot de omgevingswet. Dit geldt zowel voor het regionale als het provinciale voorstel. Het gaat om bouwstenen waarmee inhoudelijke invloed wordt uitgeoefend op de Nota Ruimte. De Nota Ruimte kent wel een juridische status in de zin van de Omgevingswet.

Hoe nu verder?

De gemeenten en waterschappen, binnen de regionale samenwerking RNOB, staan aan het begin van een proces van samenwerking met provincie en Rijk op weg naar goede Ruimtelijke Ordening in ons land. Niet in het minst vanwege het belang voor (het opstellen van) de lokale omgevingsvisies, in samenhang met de waterbeheerplannen. De nieuwe Nota Ruimte heeft immers genoemde juridische status in de zin van de Omgevingswet. De lokale omgevingsvisies en de waterbeheerplannen dienen zich daartoe te verhouden. Nu en bij toekomstige aanpassingen/herzieningen.

Hiervoor is aangegeven hoe de start van het traject naar een Ruimtelijk Voorstel was / is. Alle gemeenten en waterschappen werken samen om in te brengen wat belangrijk is (ook voor de eigen gemeente of het waterschap), waar in de regio al overeenstemming over is en waar in de toekomst 'het goede gesprek' nog over moet gaan, met elkaar, en met provincie en Rijk.

In het najaar komt er nadere (regionale) informatie over het proces, over te zetten stappen en hoe de raden en algemeen besturen daarbij verder worden betrokken.

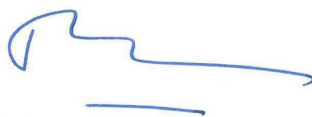
Namens de regio RNOB,

Burgemeester en wethouders van Vught,
de secretaris,

de burgemeester,

W.F.F. Keijzers

R.J. van de Mortel

Bijlage: Overzicht processen, nota's en de relaties ertussen

Samenwerken als één overheid aan ruimtelijke ordening

Samenhang tussen ruimtelijke opgaven, ruimtelijke voorstellen en omgevingsvisies

